

Utrikesdepartementet

Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd av unionen och dess medlemsstater mot ekonomiskt tvång från tredjeländer

Tullverket har granskat förslaget mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur det kan komma att påverka myndighetens verksamhet. I förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket framgår bl.a. att myndigheten ska övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs.

Tullverket har följande synpunkter på förslaget.

Tullverkets ställningstagande

Hur förslaget påverkar Tullverkets verksamhet beror inledningsvis på vilka åtgärder EU-kommissionen eventuellt väljer att införa mot ett tredje land samt om åtgärderna riktar sig till landet i stort eller enbart till fysiska och juridiska personer med kopplingar till det landet. Vidare påverkas effekternas storlek av i vilken omfattning Sverige bedriver handel med landet i fråga. Andra faktorer som påverkar är om restriktionerna ges med kort varsel, restriktionernas omfattning samt under hur lång tid de pågår.

Föreslagna åtgärder som höjda tullar, begränsningar i möjligheter att transitera gods samt handelsrestriktioner gällande export kan till exempel ge följande effekter på Tullverkets verksamhet.

Omfattande handelsrestriktioner ger en ökad arbetsbörda för Tullverkets underrättelseverksamhet som lägger spärar för de varor som omfattas av restriktionerna. Fler spärar ger i sin tur ett ökat antal utfall för kontrollverksamheten att hantera. Kontrollerna kommer således att öka. Generellt sett skulle även begränsningar i handeln kunna leda till ökade försök att kringgå restriktionerna bl.a. genom att man anger ett felaktigt ursprungsland, vilket i sig kan försvåra Tullverkets kontroller och kräva mer resurser.

Gällande eventuella exportrestriktioner kan särskilt kontrollen av produkter med dubbla användningsområden ge upphov till bedömningssvårigheter avseende vad som omfattas av restriktionen. Detta kan medföra en ökad arbetsbörda för exporthandläggarna.

I avvaktan på bedömningen av om en vara kan släppas in eller ut på marknaden kan det även skapas flaskhalsar för dessa varor. För att Tullverket ska kunna hantera en större mängd varor som stoppats för kontroll kan det finnas behov av att se över myndighetens tillgång till lagerutrymmen.

Vidare kan handelsrestriktioner innebära förändringar i varors transportmönster från exempelvis fartygstransport till fler flygtransporter, vilket kräver en snabb omställningsförmåga för Tullverket.

Sammanfattningsvis kan förslaget, beroende på vilka eventuella åtgärder som införs samt deras omfattning, i olika grad komma att innebära en ökad arbetsbelastning framför allt för Tullverkets underrättelse- och kontrollverksamhet. I övrigt kan Tullverkets tillgång till lagerutrymmen behöva ses över. Detta innebär att Tullverket skulle behöva mer resurser för att det inte ska påverka myndighetens ordinarie uppdrag. Bedömningen stämmer väl överens med den aktuella erfarenhet myndigheten har från EU:s införande av handelspolitiska åtgärder i form av sanktionspaketet mot Ryssland och dess effekter på kontrollverksamheten.

Om förslaget till ny förordning antas krävs även en analys av behovet av att anpassa svensk rätt eller vidta andra åtgärder för att förordningen ska kunna tillämpas av svenska myndigheter.

Ärendets handläggning

I detta ärende har generaldirektören Charlotte Svensson beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Gabrielle Levin. I den slutliga handläggningen har även överdirektören Fredrik Holmberg och rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Charlotte Svensson

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben
Kommunikationsavdelningen
Kontrollavdelningen
Underrättelseavdelningen